

... . Ἀπὸ τὴν Ποντιακὴ λαογραφία

... . Σ Η Μ Α

Ο.- Ἀρχὴ κάλαντα.- Ἐπιμέλεια ἐκπομπῆς Στάθης Εὐσταθιάδου. Στὴ λύρα ὁ
Πιῶργος Κουσιδης.

... . τὸ σῆμα σβῆνει

Ο.- Τὰ ποντιακὰ πρωτοχρονιάτικα κάλαντα ἔχουν καὶ αὐτὰ τὴν ἰδιορρυθμία
καὶ ἰδιοτυπία τους. Δὲν βέβαια μακροσηλῆ, ὅπως τὰ ποντιακὰ χριστουγεννιά-
τικὰ κάλαντα καὶ οὐτε ἔχουν τὸ βαθύ περιεχόμενο ἐκείνων. Τὰ ποντιακὰ πρω-
τοχρονιάτικα κάλαντα περιέχουν κυρίως ἠθικὸ καὶ κοινωνικὸ περιεχόμενο.

Ἀκοῦστε πῶς ἀρχίζουν τὰ κάλαντα αὐτὰ τῆς Πρωτοχρονιάς....

Ἀρχὴ κάλαντα κι' ἀρχὴ τοῦ χρόνου
πάντα κάλαντα πάντα τοῦ χρόνου

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος καινούργια χρονιά, καινούργιες χα-
ρές. Ἡ ζωὴ προχωρεῖ ὁμορφα καὶ ἀπλᾶ. Ὁ ρυθμὸς τῆς εἶναι σχεδὸν πάντα ὁ
ἴδιος.

Ἀρχὴ μῆλον ἔν κι' ἀρχὴ κυδῶν ἔν
κι' ἀρχὴ βάλαμεν τὸ μυριγμένον

Νὰ φύγουν μακριὰ οἱ θλίψεις καὶ οἱ στενοχώριες καὶ ἀπὸ τὴν πρῶ-
τῇ μέρᾳ τῆς καινούργιας χρονιάς νὰ μῇ ἡ ἐλπίδα τῆς ζωῆς μέσα στὴν καρ-
διά μας σὰν βάλαμο.

Ἀρχὴ βάλαμεν τὸ μυριγμένον....
ἐμυρίσταν ἀπὸ ὁ κόσμος ὅλεν

Καὶ ἡ χαρὰ τῆς Πρωτοχρονιάς σὰν ἓνα καινούργιο ξεκίνημα κάθε φορὰ
σχορπάζει τὸ φῶς τῆς σέ ὅλο τὸν κόσμο.

... . ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

(Ψάλλονται τὰ ποντιακὰ Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα).

Ο.ἱ Ἀκοῦστε τώρα ἓνα ὁμορφο ποντιακὸ τραγούδι σχετικὸ μ' ἓνα ποντιακὸ
ἔθιμο " Τὸ καλαντλάσμαν τῇ πεγαδί ".

Τὰ μεσάνυχτα τοῦ νέου ἔτους οἱ κοπέλλες πηγαίνουν δῶρα στὴ βρύση.
Πρέπει νὰ δωρηθῇ κι' αὐτῇ. Ἀλλὰ ἡ εὐεργετικὴ σημασία τῶν δώρων δὲν εἶ-
ναι γιὰ τὴ βρύση παρὰ γιὰ τὲς ἐλεύθερες κοπέλλες, γιὰ τὸ καλὸ τους τυ-
χερό.

Ἀφήνουν τὰ δῶρα οἱ κοπέλλες τὰ μεσάνυχτα τοῦ νέου ἔτους κοντὰ στὴ
βρύση καὶ φεύγουν στὸ σπῆτι. Πολύ πρωτὶ θὰ τρυγίσουν τὰ δῶρα αὐτὰ τὰ παλ

ληνάρια τοῦ χωριοῦ. Τὰ δῶρα εἶναι διάφορα φρούτα, πορτοκάλια καὶ ἰδιῶς μήλα.

Σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο, ὅποιο παλληναρι φάει ἀπὸ τὰ μήλα αὐτά, θὰ ἐρωτευθῇ τὴν κοπέλλα, ποὺ τὰ ἔβαλε ἐκεῖ. Ἀκοῦστε τὸ τραγούδι.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

(Ἀνάθεμα π' ἐκρέμιζεν τὸ μῆλον σὸ πεγάδι μιλ.).

Ο.- Θὰ σᾶς μεταδώσωμε ἐν συνεχείᾳ ποντιακὰ δίστιχα, ποὺ μᾶς ἔστειλε ὁ Γιάννης Τσαβδαρίδης ἀπὸ τὴν Καλαμαριά.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Καί σήμερα στὴν ἐμπομπή μας, ἀγαπητοὶ ἀκροαταί, θὰ ἀφιερῶσωμε κατ' ἐξαιρέσιν τραγούδια ἐκ μέρους ἀκροατῶν μας σὲ ἀγαπημένα τους πρόσωπα.

Τὸ ἀκόλουθο τραγούδι τὸ ἀφιερώνει ὁ Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης στὸν θεῖο του Ἰωάννη Κουγιουμτζίδη, ποὺ βρίσκεται στὴν Πολωνία, ἡ Ἀναστασία Ζευγαροπούλου στὴν μητέρα της Εὐγενία Ζευγαροπούλου ποὺ μένει στοὺς Γεθρ γιανοὺς Βεροίας, ὁ Δῆμος Ραφτόπουλος στὸν παπποῦ του Καρυπίδη Ξενοφῶντα στὴν Τέρπυλλο Κιλκίς, ἡ Ἐλισάβετ Καρασαββίδου στὸν παπποῦ της καί στὴν γιαγιά της στὸ χωριὸ Λυκόστομο Ἀριδαίας καί ὁ Ἀντώνης Ἀσλανίδης ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στοὺς γονεῖς του ποὺ μένουν στὴν Παραλίμνη Γιαννετσῶν.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Τὸ ἀκόλουθο τραγούδι ἀφιερώνεται ἐκ μέρους τοῦ Χρῦσανθου Θεοδωρίδη στὸν ἀδελφὸ του Ἠλία Θεοδωρίδη, ποὺ βρίσκεται στὴν Γερμανία καί στὴν οἰκογένειά του ποὺ μένει στὴν Δραπετσῶνα Πειραιῶς. Ἐπίσης ἐκ μέρους τοῦ Σπύρου Κουπίδη ἀπὸ τὴν Γερμανία στοὺς δικούς του ποὺ μένουν στὴν Πατρίδα Βεροίας.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Ὅμορφα δίστιχα τῆς ἀγάπης.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ο.- Ἀκολουθοῦν δύο χοροί.

. Λ Υ Ρ Α

Ο.- Καί τῆρα πρὶν κλείσωμε τὴν ἐμπομπή μας, θὰ ἀπευθύνουν εὐχές πρὸς τοὺς φίλους ἀκροατάς μας ὅλοι οἱ καλλιτέχνες τοῦ λαογραφικοῦ αὐτοῦ συγκροτήματός μας, ποὺ τὸ ἀκοῦτε καθε Σάββατο, αὐτὴ τὴν ὥρα.

Καί πρῶτα ἡ Ἀναστασία Ζευγαροπούλου

Α.- Χρόνια Πολλὰ εὐχομαι σὲ ὅλους τοὺς φίλους, συγγενεῖς καί σὲ ὅλους τοὺς ἀκροατάς μας.

Ο λυράρης Γιώργος Κουσίδης...

Α.— Χρόνια πολλά καί καλά σέ όλους, ποῦ μᾶς ἀκοῦνε.

Ο λυράρης Γιωργούλης Κουγιουμτζίδης...

Γ.—Εὐχομαι εὐτυχισμένο τὸν καινούργιο χρόνο σέ όλους τοὺς ἀγαπητοὺς φίλους μας, ποῦ μᾶς παρακολοῦθοῦν σέ κάθε καλλιτεχνική μας ἐκδήλωση.

Στό μικρόφωνο τώρα ὁ Χρῦσανθος....

Χ.—Μαζί μέ τίς πιό καλές μου εὐχές γιά τοὺς εὐγενικοὺς μας φίλους, ποῦ μᾶς χαρίζουν κάθε φορά, σέ οποιαδήποτε καλλιτεχνική μας ἐκδήλωση, τήν προσοχή τους, θέλω νά ἐκφράσω μέ εὐλικρίνεια καί τήν εὐγνωμοσύνη μου. Τήν μεγάλη τους ἀγάπη, τήν ἀναποδίδω.

Ο συγγραφέας τῆς ἐκπομπῆς, Στάθης Εὐσταθιάδης....

Σ.— Χωρίς τήν συμπαράσταση τῶν ἀκροατῶν, χωρίς τήν δημιουργική συνεργασία τους, ὅπου καί κάθε τόσο μᾶς στέλνουν πολύτιμο λαογραφικό ὕλικό — τροφή γιά τήν ἐκπομπή μας — ἡ προσπάθειά μας θά ἐδυσκολευέτο. Αἰσθάνομαι ὡς ἐκ τούτου τήν ἠθική ὑποχρέωση νά εὐχαριστήσω θερμῶς όλους τοὺς ἐπώνυμους καί ἀνώνυμους φίλους μας, τό πλῆθος, ποῦ μᾶς παρακολουθεῖ μέ πολύ ἐνδιαφέρον. Πρὸς ὅλους εὐχομαι ὁλόφυχα εὐτυχισμένη τήν καινούργια χρονιά καί δικαίωση κάθε ἐλπίδας καί κάθε ὥραλου ὀνείρου τους.

..... Σ Η Μ Α
.....

Ο.— Κοντά σας καί πάλι τήν ἐρχόμενη ἐβδομάδα τήν ἴδια μέρα καί ὥρα.
Ἐπιμέλεια ἐκπομπῆς Στάθης Εὐσταθιάδης. Στή λῦρα ὁ Γιώργος Κουσίδης.—

..... τό σῆμα σβῆνει
.....